

ПОЛОЖЕННЯ ПРО РЕЦЕНЗУВАННЯ

статей, які подаються для публікації у фаховому збірнику «Центральноукраїнський науковий вісник: Технічні науки»

I. Загальні положення

1. Рецензування являє собою критичну оцінку рукописів. Процедuru рецензування проходять всі статті, які надійшли до редакційної колегії за винятком рецензій та повідомлень інформаційного характеру. Задачею рецензування є сприяння суворому відбору авторських рукописів для видання та винесення конкретних рекомендацій щодо їх поліпшення. Процедура рецензування орієнтована на максимально об'єктивну оцінку змісту наукової статті, визначення її відповідності вимогам **Редакційної політики** збірника, умовам публікації статей, вимогам щодо їх змісту та оформленню та передбачає всебічний аналіз переваг та недоліків матеріалів статті.

2. Статті, які подаються до фахового збірника «Центральноукраїнський науковий вісник: Технічні науки» проходять внутрішнє та зовнішнє рецензування. Внутрішнє рецензування здійснюють члени редакційної колегії збірника. Зовнішнє рецензування проводять інші фахівці – сторонні висококваліфіковані фахівці, які володіють глибокими професійними знаннями й досвідом роботи за конкретним науковим напрямком, як правило доктори наук, професори.

3. Відповідно до **Редакційної політики** збірника використовується як відкрита, так і анонімні процедури рецензування, як для рецензента, так і для авторів. Головною метою процедури рецензування є усунення випадків недоброякісної практики наукових досліджень та забезпечення узгодження й додержання балансу інтересів авторів, читачів, редакційної колегії, рецензентів та установи, у якій виконувалось дослідження.

4. Рецензенти повідомляються про те, що направлені ним статті є інтелектуальною власністю авторів та відносяться до тих відомостей, що не підлягають розголошенню. Рецензентам не дозволяється робити копії наданої на рецензування статті або використовувати знання про зміст статті до її опублікування.

5. Рецензування статей відбувається на засадах конфіденційності. Представляючи рукопис на рецензію, автори ввіряють редакторам результати своєї наукової роботи і творчих зусиль, від яких можуть залежати їх репутація і кар'єра. Інформація щодо статті (строки отримання, зміст, етапи та особливості рецензування, зауваження рецензентів та остаточне рішення щодо опублікування) не повідомляється нікому, окрім авторів та рецензентів. Порухення даної вимоги можливо лише у разі наявності ознак або заяви

щодо недостовірності чи фальсифікації матеріалів статті. В будь-якому разі автору рецензованої роботи надається можливість ознайомитися з текстом рецензії, зокрема якщо він не згоден з висновками рецензента.

6. За згодою (бажанням) авторів та рецензентів разом зі статтею можуть друкуватися коментарі рецензентів.

7. До роботи рецензентів не залучаються особи, які можуть мати конфлікт інтересів. Автор може повідомити імена людей, призначення яких рецензентами не бажано через можливість виникнення конфлікту інтересів, пояснивши свою позицію. Рецензент також повинен повідомити про всі конфлікти інтересів, які можуть вплинути на його думку про рукописи. Він має право відмовитися від рецензування конкретної статті, якщо вважає це виправданим.

II. Права та обов'язки рецензентів та авторів статей

1. Права та обов'язки рецензента.

Рецензент зобов'язаний:

- оцінити теоретико-методологічний рівень статті, визначити її практичну цінність та наукову значущість, встановити відповідність статті принципам етики у наукових публікаціях, надати рекомендації щодо усунення випадків їх порушення;
- розглянути надіслану статтю в термін, погоджений з відповідальним секретарем, і відправити до редакції (електронною поштою) мотивовану відмову від рецензування або письмову рецензію на рукопис, в кінці якої на основі аналізу готовності матеріалу дається висновок про можливість публікування статті;
- дотримуватися принципу конфіденційності, не робити копії наданої на рецензування статті або використовувати знання про зміст статті до її опублікування;
- повідомляти про всі конфлікти інтересів, які можуть вплинути на його думку про рукописи.

Рецензент має право:

- відмовитися від рецензування конкретної статті, якщо вважає це виправданим;
- звернутися з вимогою про продовження строків рецензування з урахуванням існуючих умов для максимально об'єктивного оцінювання якості наданих матеріалів;
- звернутися з проханням про організацію відкритої взаємодії з автором та відмови від проведення анонімного рецензування.

2. Права та обов'язки автора.

Автор зобов'язаний:

- дотримуватися строків, встановлених для внесення виправлень (доопрацювання) статті за результатами висновків рецензентів.

Автор має право:

- ознайомитися з текстом рецензії, зокрема, якщо він не згоден з висновками рецензента;
- має право надати аргументовану відповідь до редакційної колегії збірнику у разі незгоди з думкою рецензента з метою обґрунтування можливості направлення статті на повторне рецензування або на узгодження до редакційної колегії;
- повідомити імена людей, призначення яких рецензентами не бажано через можливість виникнення конфлікту інтересів, пояснивши свою позицію;
- звернутися з проханням про організацію відкритої взаємодії з рецензентом та відмови від проведення анонімного рецензування.

3. Права та обов'язки Головного редактора та відповідального секретаря:

- дотримуватися конфіденційності в процесі організації процедури рецензування статей;
- враховувати всі можливі випадки конфлікту інтересів при призначенні рецензентів.

II. Етичні зобов'язання рецензентів

1. Метою рецензування є підтримка найвищих етичних стандартів наукових досліджень, відповідно з якими початку роботи рецензента має передувати усвідомлення ним вимог до етики у наукових публікаціях. Процес рецензування поданих до збірнику статей орієнтується на вимоги Комітету з етики в публікаціях (Committee on Publication Ethics, COPE).

2. Положенням про етичні зобов'язання редакційної колегії збірнику «Конструювання, виробництво та експлуатація сільськогосподарських машин», рецензентів та авторів статей, які подаються до публікації в збірник, до головних етичних норм, якими повинні керуватися суб'єкти процесу рецензування, віднесено наступне:

- у разі невпевненості рецензента у тому, що його кваліфікація відповідає рівню та напряму представленого у статті дослідження, він повинен відразу відмовитися від рецензування;
- метою рецензента є об'єктивне оцінювання якості поданої статті та визначення ступеню її відповідності науковим, літературним та етичним стандартам;

- в процесі рецензування мають нівелюватися вузькогоспичні інтереси окремих осіб та шануватися інтелектуальна незалежність авторів;
- для забезпечення права кожного автора на інтелектуальну власність рецензенту забороняється будь-яке використання отриманих аргументів й висновків автора без дозволу останнього;
- у разі наявності конфлікту інтересів результатів дослідження з особистими розробками рецензента або у разі наявності таких професійних чи особистісних зв'язків рецензента з автором, які можуть вплинути на судження рецензента, він має повернути статтю, вказавши на конфлікт інтересів;
- пріоритетною нормою виступає конфіденційність рецензованої статті, з оглядом на яку рецензенту забороняється розкривати інформацію зі статті чи обговорювати ще не оприлюднені висновки та рекомендації автора з іншими колегами (винятком є випадок, коли рецензент потребує чиєїсь спеціальної консультації, для чого потрібен дозвіл редакційної колеги);
- серйозність звинувачення у плагіаті вимагає від рецензента адекватного та аргументованого обґрунтування власних зауважень, тому будь-яке твердження про наявність плагіату або необ'єктивного цитування має супроводжуватися відповідним посиланням (висновки рецензента не мають бути наклепницькими або такими, що дискредитують автора без наявності для цього серйозних підстав);
- у разі наявності у рецензента сумнівів щодо плагіату, авторства чи фальсифікації даних він в обов'язковому порядку має звернутися до редакційної колеги з вимогою до колективного розгляду авторської статті;
- оскільки рецензент має відмічати будь-які випадки недостатнього цитування авторами робіт інших учених, що працюють у галузі рецензованої статті, зауваження щодо недостатнього цитування власних досліджень рецензента ідентифікуються як упереджені;
- підтримка постійної періодичності видання збірника вимагає від рецензента високої власної дисципліни, яка розкривається через своєчасність надання рецензії на статтю та у поважному відношенні до авторів статті (у разі прояву невихованості по відношенню до авторів або систематичного надання рецензій низької якості чи порушення строків надання рецензій залучення такої особи до процесу рецензування припиняється);
- при забороні рецензенту використовувати або розкривати неопубліковану інформацію чи аргументацію автора не вважається суперечливим до етичних норм припинення деяких з власних досліджень рецензента, якщо вони на його думку стають безрезультатними.

III. Порядок рецензування статей

1. Автор надає до редакційної колегії статтю, яка реєструється відповідальним секретарем. Після проходження первинного контролю, результати якого оформлюються за стандартизованою формою (додаток А), стаття направляється на зовнішнє та внутрішнє рецензування. При застосуванні анонімної процедури рецензування зі статті видаляються відомості про автора та зазначається реєстраційний код.

2. Рішення щодо направлення статті на рецензування та застосуванні її виду (відкрите або анонімне) приймається головним редактором збірника або за його дорученням – заступником головного редактора. Призначає рецензентів головний редактор збірника. За рішенням головного редактору (за певних обставин) призначення рецензентів може бути доручене заступнику головного редактора.

3. Головний редактор має заявити про самовідвід (доручити заступнику головного редактора або іншому члену редколегії зайнятися розглядом рукопису замість нього) щодо тих статей, у зв'язку з якими він має конфлікт інтересів в результаті конкурентних відносин, співробітництва чи інших відносин і зв'язків з одним з авторів, компаній, або (можливо) установ, пов'язаних з наданими рукописами.

4. Не підлягають стандартній процедурі зовнішнього рецензування статті, автори яких представили рецензію доктора наук або професора, який не є членом редакційної колегії та є фахівцем в галузі, якій присвячена стаття.

5. Не підлягають стандартній процедурі внутрішнього та зовнішнього рецензування:

- окремі статті докторів наук, професорів, які мають значний внесок у розвиток галузі науки за тематикою збірника;
- статті, авторами (співавторами) яких є члени редакції та редакційної колегії збірника;
- статті, спеціально написані за замовленням редакції.

Таке рішення приймається на засіданні редакційної колегії.

6. Після отримання статті на розгляд (протягом двох робочих днів) рецензент оцінює можливість рецензування матеріалів, виходячи з відповідності власної кваліфікації напрямку досліджень автора та відсутність будь-якого конфлікту інтересів. У разі наявності будь-якого конфлікту інтересів рецензент має відмовитися від рецензування та повідомити про це редакційну колегію. Остання має вирішити питання щодо призначення іншого рецензента.

7. Рецензент, як правило протягом семи робочих днів, робить висновок про можливість друкування статті. Строки рецензування можуть у

кожному окремому випадку змінюватися з урахуванням обсягу, складності статті та створення умов для максимально об'єктивного оцінювання якості наданих матеріалів.

8. Рецензування проводиться відкрито або за принципами double-blind рецензування (двостороннє «сліпе» рецензування, коли ні автор, ні рецензент не знають один про одного). Взаємодія між автором та рецензентами відбувається через відповідального секретаря збірника. На прохання рецензента (автора) та за погодженням з автором (рецензентом) взаємодія автора та рецензента може відбуватися у відкритому режимі (таке рішення приймається лише у тому разі, якщо відкритість взаємодії дозволить покращити стиль та логіку викладення матеріалу дослідження). При застосуванні відкритого рецензування, прізвище рецензента може бути вказано наприкінці надрукованої статті.

9. Після остаточного аналізу статті, рецензент заповнює письмову рецензію за стандартизованою формою (додаток Б, В), в якій повинні висвітлюватися такі питання: чи має зміст статті певну наукову новизну, чи відповідає стаття науковому рівню збірника, чи доцільна публікація статті з урахуванням раніше випущеної по даному питанню літератури, та чи є вона цікавою для широкого кола читачів, у чому конкретно полягають позитивні сторони, а також недоліки статті, які виправлення та доповнення мають бути внесені автором (при наявності таких). При підготовці форми використано вимоги Постанови Президії ВАК України від 15 січня 2003 року №7-05/1 «Про підвищення вимог до фахових видань, внесених до Переліку ВАК України».

10. В кінці рецензії на основі аналізу готовності матеріалу дається висновок про можливість публікації статті. Рецензент може:

- рекомендувати статтю до публікації;
- рекомендувати до публікації після доопрацювання;
- не рекомендувати статтю до публікації.

Якщо рецензент рекомендує статтю до публікації після доопрацювання з урахуванням зауважень або не рекомендує статтю до публікації – в рецензії мають бути вказані причини такого рішення.

11. Відповідальний секретар електронною поштою повідомляє автору результати рецензування.

12. Якщо рецензент вказує на необхідність внесення до статті певних коректив, стаття направляється автору з пропозицією врахувати зауваження при підготовці оновленого варіанту статті або аргументовано їх спростувати. До переробленої статті автор повинен додати лист, який містить відповіді на всі зауваження та пояснює всі зміни, які було зроблено у статті. Виправлений варіант повторно надається рецензенту для прийняття рішення й підготовки мотивованого висновку про можливість публікації.

13. У разі незгоди з думкою рецензента автор статті має право надати аргументовану відповідь до редакційної колегії збірника. У такому разі стаття розглядається на засіданні редакційної колегії. Редакційна колегія може направити статтю для додаткового або нового рецензування іншому фахівцю. Редакційна колегія залишає за собою право відхилення статей у разі неспроможності або небажання автора врахувати побажання та зауваження рецензентів. На вимогу рецензента редакційна колегія може надати статтю іншому рецензенту з обов'язковим дотриманням принципів конфіденційності рецензування.

14. Замість внутрішнього рецензування статті можуть направлятися на додаткове зовнішнє рецензування. Залучення зовнішніх рецензентів можливо в наступних випадках: відсутній член редакційної колегії, який відповідає за певний напрям (наукову дисципліну); член редакційної ради не має можливості підготувати рецензію. Додаткове зовнішнє рецензування призначається також у випадку, якщо редколегія не погоджується з думкою, висловленою у внутрішній рецензії членом редакційної колегії. На черговому засіданні редакційної ради приймається рішення про звернення з проханням про рецензування до вченого, який має наукові роботи з проблематики, заявленої в статті. Від імені редакційної колегії такому вченому надсилається лист з проханням про рецензування. До листа додаються стаття і рекомендована форма рецензії.

15. Остаточне рішення щодо можливості та доцільності публікації приймається на засіданні редакційної колегії в цілому за результатами отриманих рецензій.

16. Рецензії на кожну статтю зберігаються в редакції протягом одного року від дня прийняття рішення редакційною колегією про друк збірника, в якому розміщена рецензована стаття.

	ПЕРВИННИЙ
	ПОВТОРНИЙ

(ВІДМІТИТИ НЕОБХІДНЕ)

**РЕЗУЛЬТАТИ ПЕРВИННОГО КОНТРОЛЮ ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ
МОЖЛИВОСТІ ПУБЛІКАЦІЇ СТАТТІ У ЗБІРНИКУ
«ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВИЙ ВІСНИК: ТЕХНІЧНІ
НАУКИ»**

Назва статті: _____

Автор (и): _____

Рецензент: _____

Реєстраційний номер статті: _____

РЕЗУЛЬТАТИ ОЦІНКИ

№	Питання	Так	Ні	Коментар
1	Наявність УДК та правильність його визначення			
2	Наявність повної інформації про автора (авторів) та правильність її оформлення			
3	Дотримання мінімального обсягу щодо обсягу списку літератури та правильність його оформлення			
4	Дотримання вимог (обсяг, зміст) щодо оформлення анотацій			
5	Дотримання вимог (обсяг, зміст) щодо оформлення ключових слів			
6	Наявність виділених в статті обов'язкових розділів			
7	Дотримання вимог щодо змісту матеріалу, наведеного у розділах статті			
8	Дотримання правил цитування та посилання на список використаних джерел			
9	Дотримання вимог щодо порядку оформлення табличного матеріалу			
10	Дотримання вимог щодо порядку оформлення рисунків			
	Висновок рецензента:			
	Рекомендовано до передачі на рецензування			
	Рекомендовано на доопрацювання			

Дата отримання статті на первинний контроль: «__» _____ 20__ р.

Дата прийняття відповідальним секретарем
остаточного висновку:

«__» _____ 20__ р.

Додаток Б

	ВІДКРИТА
--	-----------------

	ПЕРВИННА
--	-----------------

	ПОВТОРНА
--	-----------------

(ВІДМІТИТИ НЕОБХІДНЕ)

РЕЦЕНЗІЯ
ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ МОЖЛИВОСТІ ПУБЛІКАЦІЇ СТАТТІ У
ЗБІРНИКУ «ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВИЙ ВІСНИК:
ТЕХНІЧНІ НАУКИ»

Назва статті: _____

Автор (и): _____

Рецензент: _____

Реєстраційний номер статті: _____

РЕЗУЛЬТАТИ ОЦІНКИ

№	Питання рецензенту	Так	Ні	Коментар
1	Чи відповідає тема статті науковому профілю збірника та тематичним напрямам збірника?			
2	Чи характеризується тема статті актуальністю, науковою та практичною значимістю?			
3	Чи відповідає мета і зміст статті її назві?			
4	Чи точно відображає анотація зміст та результати дослідження?			
5	Чи достатньо розкрито актуальність обраного напрямку дослідження та зміст проблеми в розділі «Постановка проблеми»?			
6	Чи повно та відповідно до вимог професійної етики викладено результати аналізу останніх досліджень і публікацій у відповідному розділі?			
7	Чи містить розділ «Постановка завдання» чітко поставлені цілі?			
8	Чи містить стаття положення, які характеризуються науковою новизною та практичною значимістю?			
9	Чи є наукова аргументація логічною та переконливою?			
10	Чи методологічно правильно представлено результати дослідження?			

№	Питання рецензенту	Так	Ні	Коментар
11	Чи повно і вірно відображені результати дослідження в розділі «Висновки та перспективи подальших досліджень»?			
12	Чи представлені пропозиції та напрями для подальших досліджень в розділі «Висновки та перспективи подальших досліджень»?			
13	Чи будете Ви рекомендувати скорочувати, видаляти, розширювати або переробляти деякі частини статті?			
14	Чи будете Ви рекомендувати деякі уточнення з точки зору стилю і мови?			
15	Чи вважаєте ви достатнім та повним кількість, якість та доцільність цитувань та посилань на використані джерела?			
16	Чи доцільна публікація статті з урахуванням раніше випущеної по даному питанню літератури та чи є вона цікавою для широкого кола користувачів?			
	Висновок рецензента:			
	Рекомендовано до передачі на рецензування			
	Рекомендовано на доопрацювання			

Дата отримання статті на рецензію:

« ___ » _____ 20__ р.

Дата прийняття рецензентом
остаточного висновку:

« ___ » _____ 20__ р.

Додаток В

	АНОНІМНА
--	-----------------

	ПЕРВИННА
	ПОВТОРНА

(ВІДМІТИТИ НЕОБХІДНЕ)

РЕЦЕНЗІЯ
ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ МОЖЛИВОСТІ ПУБЛІКАЦІЇ СТАТТІ У
ЗБІРНИКУ «ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВИЙ ВІСНИК:
ТЕХНІЧНІ НАУКИ»

Назва статті: _____

Реєстраційний номер статті: _____

РЕЗУЛЬТАТИ ОЦІНКИ

№	Питання рецензенту	Так	Ні	Коментар
1	Чи відповідає тема статті науковому профілю збірника та тематичним напрямам збірника?			
2	Чи характеризується тема статті актуальністю, науковою та практичною значимістю?			
3	Чи відповідає мета і зміст статті її назві?			
4	Чи точно відображає анотація зміст та результати дослідження?			
5	Чи достатньо розкрито актуальність обраного напрямку дослідження та зміст проблеми в розділі «Постановка проблеми»?			
6	Чи повно та відповідно до вимог професійної етики викладено результати аналізу останніх досліджень і публікацій у відповідному розділі?			
7	Чи містить розділ «Постановка завдання» чітко поставлені цілі?			
8	Чи містить стаття положення, які характеризуються науковою новизною та практичною значимістю?			
9	Чи є наукова аргументація логічною та переконливою?			
10	Чи методологічно правильно представлено результати дослідження?			
11	Чи повно і вірно відображені результати дослідження в розділі «Висновки та перспективи подальших досліджень»?			

№	Питання рецензенту	Так	Ні	Коментар
12	Чи представлені пропозиції та напрями для подальших досліджень в розділі «Висновки та перспективи подальших досліджень»?			
13	Чи будете Ви рекомендувати скорочувати, видаляти, розширювати або переробляти деякі частини статті?			
14	Чи будете Ви рекомендувати деякі уточнення з точки зору стилю і мови?			
15	Чи вважаєте ви достатнім та повним кількість, якість та доцільність цитувань та посилань на використані джерела?			
16	Чи доцільна публікація статті з урахуванням раніше випущеної по даному питанню літератури та чи є вона цікавою для широкого кола користувачів?			
	<i>Висновок рецензента:</i>			
	Рекомендовано до передачі на рецензування			
	Рекомендовано на доопрацювання			

Дата отримання статті на рецензію: «__» _____ 20__ р.

**Дата прийняття рецензентом
остаточного висновку:** «__» _____ 20__ р.